

Føroyskir veljarar atkvøða persónliga og uttangerðs

VELJARAR Gongdin seinastu árin er eitt dømi um, at føroyskur politikkur er blivin meiri persónligur og meiri miðsavnaður, heldur Hergeir Nielsen, løgtingsformaður

Áki Bertholdsen

Á løgtingsvalinum í 2008, atkvøddu heili 97% av veljarunum persónligt fyri einum valevni.

Hetta er ein staðfesting hjá nevndini, sum varð sett í fjør at endurskoða vallógina.

Tað var formansskapurin í Løgtinginum, sum setti nevndina at endurskoða vallógina. Hergeir Nielsen, løgtingsformaður, hevði vónað, at nevndi lukkaðist at vera liðug við arbeiðið, so at Løgtingið kundi viðgerða málið og koma til eina niðurstøðu longu til hetta løgtingsvalið.

Men tað eydnaðist ikki, tí Hergeir Nielsen kann ikki annað enn staðfesta, at nevndin er ikki liðug við arbeiðið.

Men tá ið nevndin hevur útvegað sær eitt støði at byggja arbeiðið á, er hon komin til nøkur úrslit, sum løgtingsmaðurin heldur vera forvitnislig.

Í eini frágreiðing, hann hevur fingið frá nevndini, verður staðfest, at á Løgtingsvalinum í 2008 atkvøddu næstan 97% veljarunum fyri einum ávísam valevni og bara góð 3% atkvøddu fyri einum flokki.

Tað eru eini 10% fleiri enn tað vanligu hevur verið.

- Hetta hevur verið rákið í føroyskum politikki í nøkur val, tí politikkur er blivin nógv persónligari, enn hann hevur verið.

- Tá ið valevnini førdu valstrið fyrr, heittu tey altíð á veljaran um at velja tann ávísu flokkin, hvørt einstakt valevni stillaði upp fyri.

- Nú rópa øll valevnini í kór: Vel meg!

Ein triðingur uttangerðs

Nevndin, sum endurskoðar vallógina, hevur eisini kannað eftir, hvussu veljarin hevur valt eftir valdømunum.

Niðurstøðan er, at næstan ein heilur triðingur av veljarunum atkvøddu fyri einum valevni í einum øðrum valdømi enn har veljarin sjálvur búði.

Hergeir Nielsen heldur, at hetta er ein av avleiðing-

Skal vallógin yvirhøvur broytast, hevur tað týðning at fáa tað gjørt sum skjótast, heldur Hergeir Nielsen, løgtingsformaður

Listaatkvøður

	FV 2007	%	LV 2004	%	LV 2008	%	FV 2011	%
A	204	4,3	640	9,8	124	2	171	4,3
B	610	11,3	1178	15,7	407	6,2	619	9,7
C	365	7,8	800	11,6	196	3,3	307	7,1
D	43	5,4	164	11,2	74	3,3	24	5
E	236	4	756	11	191	2,6	180	4,5
H	95	6	342	20,6	114	8,5	63	7,2

Hendan talvan visir, hvussu stórir partur av atkvøðunum fór til listarnar og, hvussu nógv atkvøddu fyri einum ávísam valevni á fyra valum frá 2004-2011. Tað er týðiligt, hvussu nógv fleiri eru farin at velja persónliga

» **Nú á døgum himprast politikarar ikki við at skifta flokk. Tað tykist fella teimum líka lætt sum tað er hjá einum fótboldsspælara at skifta felag.**

unum av, at Føroyar eru blivnar eitt valdømi.

- Ein avleiðing av tí er, at valfeløgini kring landið eru við at bløða út, tí áhugin fyri politikki er nógv fallin síðani alt landið varð eitt valdømi.

Hann heldur eisini, at politikkur er blivin nógv meiri persónligur.

- Politikarar ganga í sjálvdrátti og føla als ikki sama trúfesti móti flokkum sum teir gjørdur fyrr.

- Nú á døgum himprast politikarar ikki við at skifta flokk. Tað tykist fella teimum líka lætt sum tað er hjá einum fótboldsspælara at skifta felag, heldur hann.

Petur Zachariasen formaður í nevndini sigur, at tað er heilt týðiligt, at á seinasta løgtingsvali vóru nógv færri veljarar, sum atkvøddu fyri einum lista, enn vanligt hevur verið.

Hinvegin vóru tað so-

statt eisini væl fleiri, sum atkvøddu fyri einum ávísam valevni.

Tað er eisini áhugavert, at ein triðingur av veljarunum brúka hetta høvið til at seta krossin fyri valevnum úr einum øðrum valdømi, enn veljarin sjálvur býr í.

- Men tað er eisini stórir munur á, tí sumi valevni fáa atkvøður um alt landið, men onnur fáa at kalla bara lokalar atkvøður.

Má vera skjótt

Hergeir Nielsen heldur, at skal vallógin broytast, hevur tað týðning at fáa tað gjørt sum skjótast.

- Fyri hvørt val, sum gongur, verður størri og størri partur av Løgtinginum mannaður av politkarum úr miðstaðarøkinum og tess verri verður tað at broyta vallógina aftur, heldur hann.

aki@sosialurin.fo

Fáa okkurt at hugsa um í næstum

Nevndin, sum er sett at endurskoða vallógina, fer at leggja eina ávegis frágreiðing fyri formansskapin í Løgtinginum ein av næstu døgum.

Petur Zachariasen, formaður í nevndini, sigur, at tað verður helst í næstu viku, at nevndin leggur eina frágreiðing fram.

- Tað verður ikki tann fullfíggjaða frágreiðingin, vit høvdu ætlað, men tað verður kortini nakað at hugsað um.

Hann sigur, at nevndin fer so væntandi at halda

fram og at gera arbeiðið heilt liðugt.

- Tað eru vit sinnað til, men tað velds eisini um nýggja Løgtingið og nýggja formansskapin.

Orsøkin til, at nevndin leggur eina ávegis frágreiðing fram nú, er, at tey vilja helst, at sami formansskapur, sum hevur sett nevndina, skal eisini fáa eitt úrslit frá henni.

- Hetta verður beint upp undir val, men fyri so vítt hevur hetta onki við hetta valið at gera, sigur formaðurin.